

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 195/08-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť A. H., S., vo veci namietaného porušenia jej „*vlastníckych a majetkových práv*“ rozhodnutiami Obvodného pozemkového úradu Humenné č. k. OPU-2007/00274-13-MM z 20. augusta 2007 a č. k. 2007/00429-ŠJ zo 16. októbra 2007, rozhodnutím Krajského pozemkového úradu v Prešove č. k. 2007/00530-LM zo 4. decembra 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 310/2006 z 26. októbra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. februára 2008 doručená sťažnosť A. H., S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich „*vlastníckych a majetkových práv*“ rozhodnutiami Obvodného pozemkového úradu Humenné (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) č. k. OPU-2007/00274-13-MM z 20. augusta 2007 a č. k. 2007/00429-ŠJ zo 16. októbra 2007, rozhodnutím Krajského pozemkového úradu v Prešove (ďalej len „krajský pozemkový

úrad“) č. k. 2007/00530-LM zo 4. decembra 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 310/2006 z 26. októbra 2007.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 310/06 z 26. októbra 2007 bolo dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 177/2005 zo 14. decembra 2005 odmietnuté z dôvodu neprípustnosti, pričom uvedeným uznesením krajského súdu bolo odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia (v konaní o určenie vlastníckeho práva vedenom Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 6 C 256/2004) odmietnuté ako oneskorene podané.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka uvádza dôvody a tituly nadobudnutia vlastníckych práv, ako aj identifikáciu nehnuteľností, ktorých je podľa jej názoru oprávnenou vlastníčkou. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľky v pôvodnej podobe nespĺňala náležitosti kvalifikovanej sťažnosti v zmysle požiadaviek § 20 ods. 1 a 2, § 49, § 50 a § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj na to, že v sťažnosti uviedla, že je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom JUDr. J. G., H., hoci splnomocnenie na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom nepriložila, ústavný súd ju prípisom z 15. februára 2008 vyzval na predloženie plnomocenstva podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľka v odpovedi na uvedený prípis doručenej ústavnému súdu 18. marca 2008 požiadala o poskytnutie „*bezplatnej právnej pomoci*“.

Ústavný súd ďalším prípisom z 25. marca 2008 vyzval sťažovateľku na doplnenie sťažnosti najmä vo vzťahu k formulácii petitu, potreby predložiť fotokópie namietaných rozhodnutí štátnych orgánov (potrebných pre posúdenie otázky, či sú splnené podmienky pre ustanovenie právneho zástupcu) a tiež predloženia riadne vyplneného tlačiva - Potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie zástupcu v právnej veci (ďalej len „potvrdenie“).

Sťažovateľka v podaní doručenom ústavnému súdu 16. apríla 2008 predložila vyplnené potvrdenie a uviedla petit svojej sťažnosti v nasledovnom znení:

„1. Na Ústavnom súde Slovenskej republiky v Košiciach sa domáham porušenia svojich vlastníckych a majetkových práv, ktoré porušili tieto štátne orgány a týmito rozhodnutiami

Obvodný pozemkový úrad v Humennom svojim rozhodnutím číslo...

Krajský pozemkový úrad v Prešove svojim rozhodnutím číslo...

Okresný súd v Humennom svojim rozhodnutím číslo...

Krajský súd v Prešove svojim rozhodnutím číslo...

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave svojim rozhodnutím číslo...“

Sťažovateľka zároveň uviedla, že fotokópie rozhodnutí zašle ústavnému súdu v lehote desiatich dní. V podaní doručenom ústavnému súdu 25. apríla 2008 sťažovateľka predložila fotokópie rozhodnutí uvedených v záhlaví tejto sťažnosti a fotokópiu svojho odvolania zo 16. novembra 2007 podaného proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu č. k. 2007/00429-ŠJ zo 16. októbra 2007, t. j. spolu päť príloh.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti, zjavne neopodstatnené sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom sťažovateľky. Preto v danom prípade ústavný súd posudzoval sťažnosť sťažovateľky v rozsahu uvádzanom v petite tejto sťažnosti (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 104/08) a predložených príloh (fotokópií rozhodnutí).

K sťažnosti sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie svojich práv rozhodnutím obvodného pozemkového úradu č. OPU-2007/00274-13-MM z 20. augusta 2007, ústavný súd uvádza, že podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základného práva alebo slobody môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02, IV. ÚS 115/07).

Predmetným rozhodnutím obvodného pozemkového úradu bol návrh sťažovateľky zamietnutý s poukázaním na § 11 ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov a na skutočnosť, že pred Okresným súdom Humenné prebieha konanie

vedené pod sp. zn. 6 C 256/2004, v ktorom sa rozhoduje o totožných majetkových právach sťažovateľky ako v konaní pred obvodným pozemkovým úradom. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade rozhoduje vo veci Okresný súd Humenné ako všeobecný súd, ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Pri prerokovaní časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie svojich práv rozhodnutím obvodného pozemkového úradu č. 2007/00429-ŠJ zo 16. októbra 2007 a rozhodnutím krajského pozemkového úradu č. 2007/00530-LM zo 4. decembra 2007, ústavný súd opätovne vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Ústavný súd uvádza, že v časti týkajúcej sa rozhodnutia obvodného pozemkového úradu č. 2007/00429-ŠJ zo 16. októbra 2007 bola sťažovateľka oprávnená podať opravný prostriedok, čo aj využila podaním odvolania zo 16. novembra 2007. Ústavný súd ďalej zistil, že v časti týkajúcej sa rozhodnutia krajského pozemkového úradu č. 2007/00530-LM zo 4. decembra 2007 sťažovateľka podala všeobecnému súdu (krajskému súdu) správnu žalobu podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) o preskúmanie zákonnosti namietaného rozhodnutia krajského pozemkového úradu.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nie je príslušný na preskúmanie namietaných rozhodnutí, pretože to patrí do právomoci všeobecného (krajského) súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05).

Ústavný súd ďalej z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 310/2006 z 26. októbra 2007 zistil, že uvedeným uznesením bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 6 Co 177/2005 zo 14. decembra 2006, ktorým bolo

odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia odmietnuté ako oneskorene podané.

Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol:

„V danej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak sa ním napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 O. s. p.) alebo potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu [§ 239 ods. 2 písm. a) O. s. p.] alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia [§ 239 ods. 2 písm. b) O. s. p.] alebo uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia podľa § 268 ods. 1 písm. g) a h) [§ 239 ods. 2 písm. c) O. s. p.] alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky [§ 239 ods. 2 písm. d) O. s. p.]

V prejednávanej veci uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odmietol odvolanie žalobkyne, nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. preto prípustné nie je.

V ustanovení § 237 O. s. p. sú vymenované vady, ktoré sú dôvodom prípustnosti dovolania smerujúceho proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolací súd, vzhľadom na zákonnú povinnosť vždy na tieto vady konania prihliadnuť, preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk tam uvedených. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľky, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f) O. s. p...

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že odvolanie proti uzneseniu okresného súdu podala žalovaná oneskorene, po uplynutí odvolacej lehoty počítanej v zmysle § 204 ods. 1 veta prvá OSP od doručenia rozhodnutia. Za deň doručenia rozhodnutia súdu prvého stupňa treba považovať 28. 10. 2005 (piatok), v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 OSP z dôvodu, že napriek opakovanému pokusu o doručenie zásielky jej adresátovi, splnomocnencovi žalobkyne (§ 204 ods. 1 veta práv OSP) a následnom uložení na pošte 26. 10. 2005, si adresát zásielky túto neprevzal. Na základe toho, v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 veta posledná OSP, považuje sa tretí deň od uloženia zásielky za deň doručenia

a nasledujúceho dňa (29. 10. 2005) začala plynúť lehota na podanie odvolania (§ 57 ods. 1 OSP). Lehota na podanie odvolania potom uplynula 14. 11. 2005. Keďže žalobkyňa podala odvolanie až 28. 11. 2005, išlo o odvolanie podané zjavne oneskorene. Pokiaľ žalobkyňa spochybňovala účinnosť náhradného doručenia tvrdením, že jej zástupca sa v čase doručovania v mieste doručovania nezdržiaval, toto svoje tvrdenie ničím nepreukázala, hoci túto závažnú skutočnosť nestačí iba tvrdiť. Z toho dôvodu súd správne posúdil otázku jeho včasnosti a v súlade s tým aj rozhodol, preto v jeho postupe nemožno vidieť nesprávnosť, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný, preto dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 4 s použitím § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol, bez preskúmania vecnej správnosti rozsudku odvolacieho súdu.“

Po posúdení citovanej argumentácie najvyššieho súdu ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd sa podľa názoru ústavného súdu primerane argumentačne vysporiadal s tým, prečo nie je dovolanie prípustné podľa § 239 ods. 1 a 2 OSP a prečo nezistil dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP. Ústavný súd k tomuto názoru dospel po dôkladnom preskúmaní označeného uznesenia najvyššieho súdu, preto z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 310/2006 z 26. októbra 2007 nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné tento rozsudok označiť za neodôvodnený alebo arbitrárny (IV. ÚS 150/03, IV. ÚS 134/08).

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (I. ÚS 12/01, IV. ÚS 287/04). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že sťažovateľka je ako účastníčka konania oprávnená opätovne podať v prvostupňovom konaní vedenom Okresným súdom Humenné návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2008